

Brussel, 30. april 2021

EUs nye regler for bærekraftig finans og taksonomi

Policynotat

Solveig Standal Skåravik og Ingvild Jacobsen, EU-rådgivere ved Osloregionens Europakontor

21. april kom Europakommisjonen med en ambisiøs og omfattende pakke av regler som skal bidra til å styre den økonomiske flyten mot bærekraftig aktivitet i Europa. Private investeringer skal dermed også bidra til å nå målene i EUs Green Deal.

Forslaget fra Kommisjonen inneholder tre viktige tiltak:

- Regler om bærekraftsrapportering for næringslivet
- EUs taksonomi og klassifiseringssystem for å muliggjøre gode investeringsbeslutninger
- Seks miljø- og klimamål der man må bidra til ett eller flere for å bli klassifisert som bærekraftig, og samtidig ikke virke negativt på noen av de andre målene

Regelverket er et sterkt, vitenskapelig basert verktøy for selskaper og investorer. Det skal gi markedet, investorer, selskaper og offentlige aktører en felles forståelse av hva grønne økonomiske aktiviteter er: aktiviteter som gir et betydelig bidrag til målene i Green Deal. Hensikten med klassifiseringssystemet er å unngå grønnvasking.

Taksonomien skal støtte bærekraftige investeringer og gjøre det tydeligere hvilke økonomiske aktiviteter som mest bidrar til å møte EUs klimamål. Taksonomien gir detaljerte krav for når de ulike næringssektorene regnes som bærekraftig i finansieringssammenheng. For at det skal bli mulig for investorer å ta gode, bærekraftige investeringsbeslutninger er det innført et system for bærekraftsrapportering for finanssektoren. I forslaget fra Kommisjonen foreslår de i tillegg et regelverk for bærekraftsrapportering for næringslivet.

I taksonomien står seks miljø- og klimamål helt sentralt. For å kunne bli klassifisert som bærekraftig må en økonomisk aktivitet bidra til minst ett av disse målene, men samtidig må det ikke virke negativt på noen av de andre målene. Forslaget fra 21. april omfatter kriterier for to av miljø- og klimamålene i taksonomien som etter planen skal settes i verk fra 1. januar 2022. En teknisk ekspertgruppe i Kommisjonen vil komme med forslag og råd om de resterende fire miljø- og klimamålene til sommeren 2021.

Brussel, 30. april 2021

De seks miljø- og klimamålene i taksonomien:

1. Begrensing av klimaendringer
2. Klimatilpasning
3. Bærekraftig bruk og bevaring av vann- og havressurser
4. Omstilling til sirkulærøkonomi
5. Forebygging og bekjempelse av forurensing
6. Beskyttelse og gjenopprettelse av biologisk mangfold og økosystemer

Betydning for norske aktører

Gjennom EØS-avtalen har norske aktører bidratt aktivt inn i det forberedende arbeidet i EU, for eksempel gjennom deltakelse i ekspertgrupper. Før taksonomien blir gjeldende for norske aktører, må det også tas inn i EØS-avtalen og gjennomføres nasjonalt.

Man antar at taksonomien vil være EØS-relevant og at reglene vil kunne bli formgivende for konkurransedyktigheten til norske selskaper, og også for aktivitetene til offentlige aktører. For eksempel kan det tenkes at den på sikt kan komme til å omfatte kriterier for grønne offentlige anskaffelser.

Olje er ekskludert fra taksonomien, uansett nivå Co₂-utslipp knyttet til produksjonen. Avgjørelsen om hvorvidt gass og kjernekraft skal inkluderes utsettes til slutten av 2021. Spørsmålet om blå hydrogen (produksjon fra naturgass med karbonfangst og lagring) inkluderes, er det også ventet oppdateringer på i løpet av 2021.

I Norge har man vært bekymret for strenge miljøkrav for vannkraft, og at norske vannkraftprodusenter får svekket konkurransedyktighet vis-à-vis sol- og vindkraft. Kommisjonen har i forslaget fra 21. april lempet litt på kravene til vannkraft, men magasinbar vannkraft møter fremdeles strengere krav enn sol og vind.

Bygninger står for 40% av energikonsumet og 36% av klimagassutslippet i EU og har potensiale for å bidra til samtlige av de seks miljømålene i EUs taksonomi. Det foreslås kriterier knyttet til nybygg, materialbruk, klimautslipp og forurensing, krav til prosentvis bedre energieffektivitet ved rehabilitering, og kjøp og eierskap av bygninger. Norge har allerede implementert relevante EU-direktiv, som [byggningsenergidirektivet](#).

Brussel, 30. april 2021

I det opprinnelige utkastet til tekniske kriterier var det kun bygninger med energimerke A som kunne kvalifisere som bærekraftige. Det ville redusert den grønne boligmassen i Norge til kun om lag 1 prosent, ifølge Finans Norge. I versjonen av kriteriene fra 21. april er kravet utvidet, slik at bygningen kan være inkludert i den mest bærekraftige delen av eiendomsmassen (topp 15 prosent).

Transport er et annet viktig område i taksonomien. Shipping er nå inkludert, men med strenge terskelkrav. Skip som frakter fossilt drivstoff ekskluderes, og fra 2026 vil bare nullutslippsskip godkjennes som grønne. Selv om fossilt i stor grad ekskluderes i taksonomien, så inkluderes transport av fanget Co2 (alle transportmetoder) som en grønn aktivitet. Det er gode nyheter for Osloregionen og offentlige og private aktører involvert i fangst, transport og lagringsprosjektet knyttet til forbrenning- og energigjenvinningsanlegget på Klemetsrud. Fra 2026 er det kun nullutslipps-kjøretøy som skal regnes som grønne, hvilket er positivt for den norske el-bil bransjen.

Arbeidet videre med taksonomien

Kommisjonen kom frem til en politisk enighet om teksten, men den vil først bli formelt vedtatt i løpet av de neste månedene, når Europaparlamentet og Ministerrådet har vurdert den. Taksonomien er et levende dokument som vil fortsette å utvikle seg over tid i lys av videre utvikling og teknologisk framgang. Det vil derfor også bli mulig å legge til flere sektorer senere og revidere eksisterende kriterier. Forslaget fra Kommisjonen av 21. april er bare det første steget på veien til nye bærekraftsregler for finans som har som mål å gjøre EU og Europa verdensledende på dette feltet.

Mer informasjon om taksonomien:

<https://www.nho.no/tema/energi-miljo-og-klima/artikler/tidslinje-over-eus-taksonomi/>

https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance/eu-taxonomy-sustainable-activities_en

<https://www.nho.no/tema/energi-miljo-og-klima/artikler/miljomalene-i-eus-taksonomi/>

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/eu-med-nye-regler-for-barekraftig-finans/id2846062/>

<https://energiogklima.no/nyhet/hva-er-en-baerekraftig-investering-sporsmal-og-svar-om-eus-nye-system/>